

Алгоритм дій працівників закладу освіти у разі виявлення ознак чи фактів булінгу

Керівник закладу освіти:

1. Забезпечує створення в закладі освіти безпечної освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування), у тому числі: приймає та розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) від здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування.

1.1. Дії керівника закладу після отримання заяви-звернення щодо вчинення булінгу :

- розглядає таке звернення та реєструє у журналі обліку звернень та повідомлень про жорстоке поводження з дітьми або загрозу його вчинення;

- з'ясовує усі обставини булінгу відповідно до Порядку розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або загрози його вчинення, затвердженого спільним наказом Міністерства соціальної політики України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України № 564/836/945/577;

- скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу та окреслює подальші дії (не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви). До складу такої Комісії можуть входити педагогічні працівники, (у тому числі психолог, соціальний педагог) батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші зацікавлені особи;

- повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей;

У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування),

а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутися

до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.

- забезпечує психологічну підтримку усім учасникам випадку.

Рішення Комісії реєструється в окремому журналі, зберігається в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

2. Скликає засідання комісії з розгляду випадків боулінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування.

3. Повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службу у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти за результатами рішення комісії про підтвердження факту булінгу.

4. Забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування).

5. Затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти з урахуванням пропозицій територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства юстиції України, служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді розробляє.

6. Забезпечує оприлюднення на веб-сайтах, на дошках оголошень та при проведенні інструктажів для всіх працівників закладу освіти: правил поведінки здобувача освіти в закладі освіти; плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти; порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заявлів про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти; порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповіальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

Уповноважена особа

за реалізацію норм законодавства у сфері запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти:

Повідомляє керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вона була особисто або інформацією про які отримала від інших осіб.

2. Вживає невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

3. Бере участь у проведенні розслідування випадків булінгу (цькування), засіданні комісії з розгляду випадків булінгу (цькування).

4. Повідомляє батькам здобувачів освіти за їх запитом інформацію про діяльність закладу освіти, у тому числі щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування).

Практичний психолог/ соціальний педагог:

1. Повідомляє керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого він був особисто або інформацією про які він отримав від інших осіб.

2. Вживає невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

- 3. Спілкується** з учасниками ситуації: жертвою, кривдником чи (кривдниками), свідками.
- 4. Забезпечує** профілактику та запобігання булінгу (цькуванню).
- 5. Забезпечує** надання консультивної допомоги батькам з питань булінгу.
- 6. Здійснює** психологічний супровід здобувачів освіти, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування).

Класний керівник, учитель-предметник:

- 1. Повідомляє** керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого він був особисто або інформацію про яку він отримав від інших осіб.
- 2. Вживає** невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).
- 3. Бере участь** у проведенні розслідування випадків булінгу, засіданні комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) - за рішенням керівника закладу.
- 4. Може поспілкуватись** з учасниками ситуації: жертвою, кривдником чи (кривдниками), свідками.
- 5. Проводить системну роботу** з інформування, роз'яснення з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії всіх учасників освітнього процесу; організації тематичних заходів, зустрічей, бесід, консультацій.

Медичний персонал закладу освіти:

- 1. Повідомляє** керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого він був особисто або інформацію, про яку він отримав від інших осіб.
- 2. Вживає** невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування)
- 3. Може поспілкуватись** з учасниками ситуації: жертвою, кривдником чи (кривдниками), свідками.
- 4. Надає** (у разі необхідності) невідкладну медичну допомогу.

Обслуговуючий персонал:

- 1. Повідомляє** керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого він був особисто або інформацію, про яку він отримав від інших осіб.
- 2. Вживає** невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

Батьки постраждалої дитини:

1. Подають керівництву або засновнику закладу освіти заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.
2. Можуть вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.
3. Можуть брати участь у засіданні комісії з розслідування випадку булінгу.
4. Звертаються до уповноважених органів Національної поліції України та служби у справах дітей для повідомлення про випадок булінгу, у тому числі в разі незгоди з рішенням комісії, яка не кваліфікувала випадок як булінг.
5. Сприяють керівництву закладу освіти у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування).
6. Виконують рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.
7. Можуть запитувати інформацію про діяльність закладу освіти, у тому числі щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування).

Здобувачі освіти:

1. Повідомляють керівництво або працівників закладу освіти про факти булінгу (цькування) свідком яких вони були особисто або про які отримали вірогідну інформацію від інших осіб.

Дитина, яка постраждала від булінгу:

1. Звертається для подальшого реагування до керівника закладу або уповноваженої особи, або працівника закладу освіти, якому довіряє,

Та/або до батьків чи інших законних представників, органів Національної поліції, служби у справах дітей, органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, спеціалізованих установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, регіональних та місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги тощо.

2. Може брати участь у засіданні комісії з розслідування випадку булінгу.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Стоп булінг

<https://www.stopbullying.com.ua/>

Як боротися з булінгом: поради для дітей

<https://www.youtube.com/watch?v=espwzDTLVkE&t=18s>

Як боротися з булінгом : поради для свідків

https://www.youtube.com/watch?v=9de_ose8pig

Як зупинити булінг – поради для батьків

<https://www.youtube.com/watch?v=pNCvFAOAQco>

Інформування про булінг

<https://www.youtube.com/watch?v=UG1-AR7T7X0>